

[Kristine Heltberg.]

rende ordning, som jeg gerne havde set afhjulpet i forbindelse med det lovforslag, der foreligger. Støtteordningen kan ikke i dag blive det, som vi helst så: en støtte, der frigør de unge fra et økonomisk afhængighedsforhold af forældrene og giver dem mulighed for at være selvstændige på det tidspunkt, hvor de føler en stærk trang til det, og hvor de de facto lever deres egen voksentilværelse. Jeg er ikke i tvivl om, at denne økonomiske uafhængighed ville medføre et bedre forhold generationerne imellem. Den ville også svare til det virkelige samfundsmønster. Det er ganske urimeligt, at mennesker helt op til 28 år i økonomisk henseende stadig er et vedhæng til deres forældre, medens de i alle andre henseender er at regne for voksne og selvstændige individer. Men jeg er klar over, at situationen i dag ikke er til det, og at en væsentlig forøgelse af støtten i øjeblikket netop ville komme de sociale lag til gode, hvis unge i forvejen er alt for stærkt repræsenteret inden for de højere uddannelser.

Det forekommer mig at være mere rimeligt at sørge for at indføre forbedringer, så økonomien ikke fortsat for store grupper i samfundet, f. eks. for børn fra mange arbejderhjem, skal være i vejen for den bredere adgang til de højere uddannelser, som ligger os meget stærkt på sinde.

Et andet og væsentligt problem er det, at vi alle ved, hvor utilstrækkelig viden om de økonomiske forhold vi får på grundlag af skattemyndighedernes oplysninger. Det er nævnt her, at man kan komme med masser af eksempler på unge, der får tilskud, fordi deres forældre takket være skattefiduser af den ene og den anden art kan klare sig med en lav trækprocent og derved også forøger familiens levestandard. Omvendt kender enhver unge, hvis forældre af personlige eller andre grunde ikke kan give dem tilstrækkelig støtte, selv om deres indtægt ligger lige over den grænse for støtte til uddannelsen, der findes. Der burde her være en fleksibilitet, og jeg mener, at vi ikke kommer uden om at drøfte disse problemer i udvalget.

Forslaget er som nævnt lille, men der er perspektiver i det langt ud over dets grænser, og jeg håber, at det er problemer, som ikke vil blive glemt, selv om vi får nok så travlt i uddannelsesudvalget i øvrigt.

Undervisningsministeren (Knud Heinesen): Jeg vil gerne takke de ordførere, der har givet lovforslaget en velvillig behandling.

Jeg skal særlig til hr. Knud Nielsens spørgsmål om de alternative finansieringsformer sige, at jeg har bedt en konsulent i undervisningsministeriet, direktør Werner Rasmussen, om, så vidt det er muligt inden udgangen af maj 1973, at udarbejde en redegørelse for de problemer, der knytter sig til en arbejdsgiverfinansiering af uddannelsesstøtten og af godtgørelsen til forsøglærlingene samt eventuelt af visse former for efteruddannelse.

For så vidt angår de statsgaranterede lån, er jeg enig i, at maksimumsgrænserne trænger til en revision. Grænserne ligger på 8.000 kr. og 11.000 kr., og de har været gældende siden støtteåret 1969-70. Jeg har nogle gange tilkendegivet, at jeg ønsker disse maksima forhøjet i takt med den stedfundne pristalsstigning, og at jeg også gerne ser mulighed for at udvide kredsen af låneberettigede til at omfatte alle uddannelsessøgende, der er fyldt 18 år. Vi regner i øjeblikket på omkostningerne, der er forbundet hermed, og på de administrative problemer, der er knyttet til det, og agter at søge en ansøgning fremmet ad sædvanlig vej.

Vi har jo allerede, som flere ordførere var inde på det, i spørgetiden nævnt de problemer, som er knyttet til at anvende den skattepligtige indtægt, og jeg benytter gerne lejligheden til at gentage, at det virker helt urimeligt med den skattepligtige indkomst som tilskudskriterium i en lang række tilfælde, og vi har altså også arbejdet i de sidste måneder i undervisningsministeriet med at finde andre tilskudskriterier. Vi har undersøgt bruttoindkomsten, den synes ikke anvendelig. Som jeg nævnte det i spørgetiden, undersøger vi i øjeblikket muligheden for at give den skattepligtige indkomst visse tillæg for visse afskrivninger og visse fradrag. Jeg håber, at det lykkes at nå frem ad den vej til et system, der samtidig er til at have med at gøre, for så vidt angår administrationen — det er dér, problemerne ligger.

Fru Ellen Strange Petersen kan naturligvis have ret i, at forslaget kun hjælper dem, som har brudt med hjemmet, og som samtidig er støtteberettiget, når henses til forældreindkomsten, men det er altså det nær-